

Tuntosarvi

Suomen Kuurosokeat ry:n järjestö- ja jäsenlehti

6/2021

Yhdistyksen
50-vuotisjuhlat

Älyvaatteet ohjaavat
liikkumisessa

Sisältö

Pääkirjoitus.....	3
50-vuotiaasta järjestöä juhlittiin aurinkoisissa tunnelmissa.....	4
Kuurosokeiden älyvaatteet ohjaavat liikkumisessa ja tunnistavat esineitä.....	6
Kevätkokous järjestettiin hajautetusti.....	8
Kommunikaatiopalvelut valittiin STEAn jatkuvan raportoinnin pilotointiin.....	9
Työntekijät tutuiksi -juttusarja.....	10
Hätäilmoituksen voi nyt tehdä viittomakielellä.....	11
Muistoja ennen koronaa: Viittojat-kerhon matka Pietariin.....	12
Tietovisa.....	14
Osatyökykyisille töitä.....	15
Kelasta annettua lakia muutetaan.....	15
Kuurosokeiden tiedonsaantia kehittämässä.....	16
Vammaisfoorumin ensimmäinen Murtaja-palkinto Alekski Kirjoselle.....	20
Ilmoitukset.....	21

Etukansi: Hallituksen jäsen Saini Lepistö osallistui puolisonsa Risto Lepistön kanssa 50-vuotisjuhlaan. Kuva: Heidi Häyrynen

Takakansi: Karpaloita. Kuva: Pixabay.

Tuntosarvi

47. vuosikerta
ISSN 2490-1695

Julkaisija

Suomen Kuurosokeat ry

Levikki

530

Taitto

Heidi Häyrynen

Päätoimittaja

Heidi Häyrynen
p. 040 753 2026
viestinta@kuurosokeat.fi

Vuosikerran hinta

Vuosikerta 25 euroa. Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenille ilmainen. Yhdeksän numeroa vuodessa printtilehtenä, pistekirjoituksella, Daisy-äänilehtenä, sähköisenä Lue-tus-ohjelmassa ja pdf-näköislehtenä verkossa.

Mainosten hinnat

puoli sivua 140 euroa
2 x 1/2 palstaa 70 euroa
1 palsta 60 euroa
1/2 palstaa 35 euroa
1/4 palsta 20 euroa

Tilaukset ja osoitteenmuutokset

Suomen Kuurosokeat ry,
Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.
s-posti:osoitteenmuutos@kuuroso-
keat.fi

Toimiston aukioloaika

ma–pe klo 9.00–15.00

Painopaikka

Viestipaino Oy, Tampere

Toimituksella on oikeus käyttää lehden juttuja yhdistyksen internet-sivuilta www.kuurosokeat.fi.

Harrastuksista voimavaroja

Syksyn alkaessa käynnistyvät taas erilaiset harrastukset. Tutun porukan joukkoon on mukava palata kesätauon jälkeen. Harrastukset ovatkin helppo keino saada mielenkiintoista sisältöä elämään. Nykyisin mahdollisuuksia on eri ikäryhmille todella paljon. Lähes kaikille löytyy jotain. Oman kiinnostuksen mukaan voi valita vaikkapa liikuntaa, kädentaitoja tai erilaisia luentoja. Harrastukset ovat myös hyviä paikkoja tavata toisia ihmisiä, ja niillä onkin tärkeä rooli syrjäytymisen ehkäisemisessä.

Kotona jo pitkään olleelle muiden pariin lähteminen voi kuitenkin olla vaikeaa. Yksinäinen voi kaivata toisten seuraa, mutta osallistumisen voi estää rohkeuden puute tai heikot sosiaaliset taidot. Kuurosokealle kommunikointi toisten kanssa voi olla haasteellista. Vähävaraista yksinäistä saattavat puolestaan huolettaa harrastuksista koituvat kulut. Onneksi myös matalan kynnyksen paikkoja löytyy. Esimerkiksi vapaaehtoistoiminnassa ei peritä säännöllisiä maksuja. Tärkeintä onkin lähteä kotoa toimintaan mukaan.

Suomen Kuurosokeat ry:ssä Voimavaroja vahvistava toiminta tarjoaa kuurosokeille ja kuulonäkövammaisille

monenlaisia mahdollisuuksia osallistua, oppia ja harrastaa. Valtakunnalliset ja paikalliset kerhot järjestävät kerhotapaamisia ja retkiä, joissa tavata muita kuurosokeita. Usein kerhoissa vierailee asiantuntijoita, kuten apuväline-esittelijöitä tai vammaispalvelun työntekijöitä. Toimintapäivät Helsingissä ja Tampereella järjestävät myös monenlaisia tapahtumia. Samalla ne tarjoavat vertaistukea. Yhdessä voi vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia. Mukaan voi tulla kuka tahansa kuurosokea tai kuulonäkövammaisen henkilö ja hänen lähiverkostonsa.

Harrastukset, vertaisryhmät ja vapaaehtoistoiminta tuovat mukavaa vaihtelua päiviin. Lisäksi niissä on hieno tilaisuus solmia uusia tuttavuuksia. Juttuaiheita on helppo keksiä, kun muutkin ovat kiinnostuneet samasta aiheesta tai he ovat kokeneet elämässään samantyyppisiä asioita.

Toivotan lukijoille mukavaa syksyä harrastusten parissa!

Heidi Häyrynen, päätoimittaja ■

50-vuotiaasta järjestöä juhlittiin aurinkoisissa tunnelmissa

Teksti: Jaakko Evonen

Kuvat: Suomen Kuurosokeat ry:n kuva-arkisto

Järjestön juhlavuoden eräs kohokohdistista koettiin tiistaina 22.6. kun Kuurosokeiden Toimintakeskuksella Hervannassa juhlittiin järjestöä. Päivätaapahtumassa saattoi muun muassa tutustua ICT-toriin, asioida käsityöpuodissa, tutustua kuurosokeiden taidenäyttelyyn, selata vanhoja Tuntosarvia ja nauttia kesäkeittiön antimista aistipuutarhassa. Puutarhassa kuultiin myös elävää musiikkia.

ICT-torilla vieraili asiakkaita 52 ja muita henkilöitä 46, kertoo ICT-asiantuntija **Seppo Tero**. Tapahtumassa olivat mukana PolarPrint, Audienta Oy ja Aviris. Esillä oli esimerkiksi pistenäyttöjä, suurennoslaitteita ja nähtiinpä siellä myös tyyny, jonka Bluetooth-kaiuttimen kautta pystyy kuuntelemaan äänikirjoja. Nähtävillä oli tietokoneita, joissa oli suurennos- ja ruudunlukuohjelmia. Järjestön ICT-palvelut esitteli reilun vuoden käytössä ollutta Helpdesk-toimintaa. Kännykkäklinikalla saattoi tutustua eri puhelinten aputoimintoihin.

Alun perin päivätaapahtuma oli tarkoitus pitää avoimina ovina, mutta koronatilanteen johdosta se muutettiin yksityistapahtumaksi kuurosokeille. Tästä huolimatta paikalle oli saapunut mukavasti väkeä eri puolilta Suomea.

Koronaturvallisuus oli kuitenkin huomioitu, jonka vuoksi esimerkiksi esitelypisteeltä toiselle siirtyminen tapahtui yksisuuntaisia reittejä pitkin. Tarjolla oli myös käsidesiä.

Illalla koitti sitten jäsenille suunnattu juhla. Juhlavieraat sijoitettiin Toimintakeskuksen pihalle useaan eri ulkoteltaan. Ohjelmassa oli niin puheita kuin ruokailuakin. Juhlassa luettiin juhlavuoden suojelija **Jenni Haukion** tervehdys. Ilta huipentui musiikkiesitykseen, jonka lomassa innokkaimmat innostuivat tanssimaan.

Tapahtumassa vierailut puheenjohtaja **Tuula Hartikainen** muistelee päivää lämpimästi. Hän tutustui ICT-torilla erilaisiin apuvälineisiin, keskustuimistolla kuurosokeiden taidenäyttelyyn ja nautti Lionsien tekemiä muurikkalettuja hillon ja teen kera.

Itse juhlaillasta Hartikainen toteaa muun muassa näin:

– Juhlailta meni suunnitellun ohjelman ja vilkkaan seurustelun merkeissä. Mieltä sykähdytti kovasti, kun kuulin kolmen tutun ja yhden tuntemattoman laulun sanat alusta loppuun, sillä kitaran säestys oli sopivan hiljainen, ettei se voittanut laulajan mukavan kuuloista ääntä kuunnellessamme.

Paljon sain kokea yksilöllisiä kohtauksia, vaikkakaan en tavannut kaikkia, joita etukäteen ajattelin tavata. Parhaat kiitokseni kaikille henkilöille, jotka annoitte työpanoksenne hyvin sujuneelle juhlalle ja päivätapahtumalle viihtyisässä ympäristössä! ■

***Yläkuvat: Elävää musiikkia aistipuu-
tarhassa.***

Puheenjohtaja Tuula Hartikainen toivotti osallistujat tervetulleeksi iltajuhlaan.

Alakuva: ICT-torilla esiteltiin erilaisia apuvälineitä. Aarne Pirkola tutustui tarjontaan.

Kuurosokeiden älyvaatteet ohjaavat liikkumisessa ja tunnistavat esineitä

Teksti: Heidi Häyrynen

Suomen Kuurosokeat ry:n 50-vuotisjuhlaviikkoa vietettiin kesäkuun lopussa. Juhlaviikon kunniaksi järjestettiin myös kuurosokeiden älyvaatteista kertova luento. Luennolla puhuivat SUITCEYES-tutkimusprojektin vetäjä **Nasrine Olson** sekä projektin ohjausryhmän jäsenet, **Riitta Lahtinen** ja **Russ Palmer**. Luentoa seurasi etäyhteydellä noin 90 osallistujaa.

Euroopan Unionin (EU) rahoittaman tutkimusprojektin budjetti on 2,4 miljoonaa euroa. Sen toteutusaika on 2018–2021. Kuurosokeiden älyvaatteita kehittävän projektin yhtenä tavoitteena on parantaa kuurosokeiden tiedonsaantia sekä mahdollisuuksia osallistumiseen ja itsenäiseen elämään. Älyvaatteiden kehittämisessä on hyödynnetty muun muassa älykkeitä tekstiilejä, anturitekniikkaa ja kuvan- ja signaalinkäsittelyä. Projektissa työskentelee yli 30 tutkijaa eri Euroopan maista. Tutkimus on saanut Euroopan komissiolta merkittävän tunnustuksen innovatiivisuudesta.

Tietoa ympäristöstä

Älyvaatteen käyttömahdollisuuksia on monenlaisia. Kuurosokea voisi sen avulla esimerkiksi liikkua itsenäisesti ilman opasta. Tämä on mahdollista älyvaatteeseen liitetyn teknologian ansiosta. Vaatteen etäisyysanturit mittaavat etäisyyksiä. Kameran ja ultraäänisensorit kertovat puolestaan esteistä ja tavaroiden sijainnista. Vaate pystyy kertomaan kuurosokealle mitä esineitä pöydällä on. Se tunnistaa vaikkapa kahvikupin. Älyvaate välittää tiedot kuurosokealle vaatteessa olevien tuntoantureiden avulla. Hän tuntee älyvaatteen antaman viestin tuntoantureiden värinänä. Viestit perustuvat kosketusviesteihin (haptiisit), ja ne koodataan älyvaatteeseen tietokoneella.

Älyvaateprojektissa käytettyjen kosketusviestien perustana on Riitta Lahtisen väitöstutkimus sosiaalishaptisesta kommunikaatiosta. Lahtinen kertoo olevansa iloinen siitä, että tutkijat valitsivat juuri kosketusviestit älyvaateviestien pohjaksi. Lahtinen perehdytti yhdessä Russ Palmerin kanssa projektin tutkijoita aiheeseen.

Hän kertoo olevansa kiitollinen siitä, että on päässyt näkemään oman tutkimustyönsä leviämisen maailmalla.

– Odotan uteliaana ja positiivisena, mitä mahdollisuuksia älyvaatekehitys voi tuottaa kuurosokeille esimerkiksi tilaan orientoimisessa, pelejä katsoessa ja toisia ihmisiä tavatessa. Se voi avata itsenäisen toiminnan mahdollisuuksia.

Kuurosokeat mukana suunnittelussa

Älyvaatteita on kehitetty projektissa alusta lähtien kuurosokeiden tarpeiden pohjalta. Tutkimusta varten haastateltiin 79 kuurosokeaa eri maista. Lisäksi tutkijat ja kuurosokeat suunnittelivat vaatteiden prototyyppejä yhteisissä työpajoissa. Russ Palmer osallistui ohjausryhmän jäsenenä älyvaatteiden kehittämistyöhön ja testaukseen. Hänellä on yhteistyöstä hyviä kokemuksia.

– Aluksi olin epävarma projektista. Minua kuitenkin rohkaisi ihmisten avoimuus, ja se miten tutkijat toivottivat meidät osaksi tutkimusyhteistyötä. He olivat joustavia ja muokkasivat toimintatapojaan yhteistyön edetessä.

Älyvaatteesta on tähän mennessä kehitetty kolme eri versiota: älyliivi, mekon kaltainen älyvaate sekä tuolin selkämukseen puettava pussi. Palmer testasi älyliivin toimivuutta. Älyliivin antaman tiedon avulla hän pysyi liikkumaan tilassa ilman opastusta ja valkoista keppiä. Hän osasi myös

tulkita oikein älyliivin lähettämät tiedot esteistä, kuten pöydästä ja tuolia. Palmer uskoo, että älyvaatteista hyötyisivät tulevaisuudessa useat erilaiset käyttäjäryhmät.

– Tämä olisi helppokäyttöinen, ei vain kuurosokeille, vaan myös kehitysvammaisille ja ihmisille, joilla on muistisairaus.

Kauppojen hyllyille vielä matkaa

Projektissa kehitetyt älyvaatteet ovat nyt testausvaiheessa, joten niiden tuloa kauppoihin pitää vielä odottaa. Tähän mennessä tehdyt testiversiot ovat räätälöity kullekin käyttäjälle mittailaustyönä. Älyvaatteista on kuitenkin olemassa jo valmiit kaavat, ja vaatteiden tuotantomenetelmiä kehitetään. Seuraavaksi selvitetään, miten älyvaatteiden testiversiosta saataisiin lopullinen kaupallinen tuote.

– Keskustelemme eri yhteisöjen kanssa tuotteistamisesta. Toivotaan, että me saamme seuraavan projektin, jossa siinä päästään eteenpäin, Olson sanoo. ■

**Kommuni-
kointia ke-
vätkoko-
uksessa.
Tulkki Kat-
ja Sarsama
viittoo tak-
tiilisti kä-
destä kä-
teen Hilikka
Hyötylälle.**

Kevätkokous järjestettiin hajautetusti

Teksti ja kuva: Jaakko Evonen

Suomen Kuurosokeat ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidettiin hajautetusti lauantaina 22.5. Kokouspaikkakunnat olivat Tampere, Helsinki, Jyväskylä, Oulu ja Pori.

Kokouksen avasi puheenjohtaja **Tuula Hartikainen**. Nimenhuudossa oli paikalla 30 äänivaltaista jäsentä, yksi äänivaltainen omaisjäsen ja viisi omaisjäsentä, joilla ei ole äänioikeutta.

Aluksi julkistettiin vuoden jäsen **Aarne Pirkola** ja vuoden työntekijä **Markku**

Helenius. Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Esityslista vahvistettiin. Kokouksen puheenjohtajana toimi **Kauko Kokkonen**, sihteerinä **Päivi Stöckell** sekä pöytäkirjan tarkastajina **Rauli Leppijärvi** ja **Paula Valminen**.

Kokouksessa hyväksyttiin hallituksen vuosikertomus sekä tilintarkastuskertomus vuodelta 2020 ja asianomaisille myönnettiin tili- ja vastuuvapaus.

Tilaisuuden jälkeen käytiin vapaamuotoista keskustelua muun muassa Erätuvasta, Toimintapäivistä ja yhdistyksen vuosijuhlasta. ■

Kommunikaatiopalvelut valittiin STEAn jatkuvan raportoinnin pilotointiin

Teksti: Riitta Lahtinen

Rahoittajamme Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA) uusii rahoituksen saaneiden raportointia reaaliaikaiseksi. Tällöin sen saamat tiedot ovat jatkuvasti ajan tasalla. Aikaisemmin raportoimme aina alkuvuonna edellisen vuoden toiminnastamme. STEA valitsi rahoittamistään kohteista pilotointiin osallistujat. Kommunikaatiopalvelut oli onnekas. Meidät valittiin vuoden kehittämiskokeiluun mukaan. Pilotissa raportoimme työstämme kuukausittain valmiisiin raportointipohjiin. Tiedot lähetetään neljännesvuosittain eteenpäin rahoittajalle.

Raportoimme STEAlle kohderyhmien tavoitteista ja toimintatiedoista, työssämme käyttämistämme mittareista ja seurannasta. Lisäksi kerromme yhteistyöstä eri toimijoiden kanssa. Rahoittaja ehdotti meille valmiiden kyselyjen käyttöä. Valitsimme yksinäisyyden ja osallisuuden mittaristokyselyt. Olemme lähettäneet näitä kyselyjä kuurosokeille kesän aikana, ja osa on niihin vastannutkin – hienoa. Kysymykset eivät ole aina helposti

ymmärrettäviä, ja vastausmahdollisuuksia voi olla monia. Näistä kyselyistä saamme selkokiehiset versiot syksyllä.

Kyselyjä lähetetään kuurosokeille jatkossa enemmän. Kannustan kaikkia palvelujemme käyttäjiä vastaamaan näihin kyselyihin. Meiltä saa apua niiden täyttämiseen. Voimme tehdä haastattelun vaikka puhelimitse, jos se on helpompaa. Meillä on myös omia palautekyselyjä, joihin osa on vastannut esimerkiksi webinaarien jälkeen. Niihin vastaaminen on tärkeää meille ja rahoittajalle. Niillä osoitamme työmme tarpeellisuuden, olemassaolomme ja kuurosokeiden kokemukset. Vastauksilla pystymme osoittamaan, millaisia muutoksia työmme saa aikaan ja mitä jatkoehdotuksia työskentelyymme kuurosokeilta saamme. Vastaamalla kyselyihin on mahdollisuus vaikuttaa toimintaamme.

Reaaliaikainen palautteen antaminen on opettanut ymmärtämään työmme tulosten tärkeyden – se ohjaa työmme merkityksellistä sisältöä ja on pohja rahoituksen saamiselle. ■

Työntekijät tutuiksi - juttusarja

Kuva: Eerika Väisänen kotialbumi

1. Kuka olet ja mitä teet työksesi?

– Olen Eerika Väisänen ja aloitin työt Tampereen Toimintakeskuksella vapaa-ajan ohjaajana tammikuussa 2021.

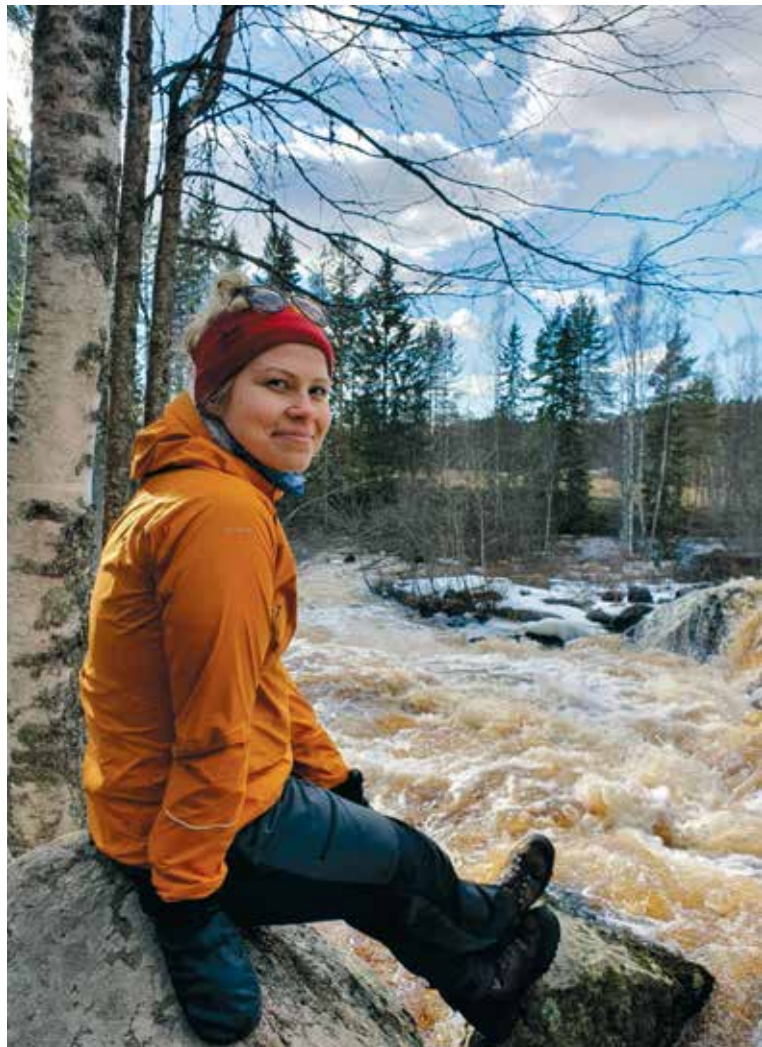
Työkseni ideoin, järjestän ja ohjaan yhteistyössä muiden työntekijöiden kanssa erilaisia vapaa-ajan aktiviteetteja Toimintakeskuksen asukkaiden ja kuntoutujien hyväksi.

Minulle on tärkeää, että toiveet tulevat asukkailta ja kuntoutujilta itseltään. Tulen iloiseksi siitä, että voin olla mahdollistamassa hyviä hetkiä toisille.

Tähän mennessä olen ehtinyt ohjata jo monenlaista, kuten esimerkiksi laskettelua, tanssia, tuolijumppaa, kokkailua, retkiä ja juhlia.

Työni on todella monipuolista. Odotan innolla sitä, mihin kaikkialle työni meidät vie!

2. Miten rentoudut mieluiten vapaa-ajallasi?

Eerika Väisänen.

– Luontoon lähteminen ja siellä eri tavoilla retkeily sekä luonnon aistiminen tuntuvat aina yhtä hyvältä!

Nautin myös hitaista aamuista ja pysähtymisestä sohvalle hyvän kirjan kanssa ja omat kissat kainalossa.

3. Mikä viittoma on jäänyt hyvin mieleen?

– Opin joka päivä uutta, mutta yksi mielestäni kaunis ja tämän hetken lempiviittomistani on juhannus.

4. Parasta yhdistyksessä?

– Ihmisten tuominen yhteen. Yhdessä olemme aina enemmän.

5. Minkä hankinnan tekisit yhdistyksessä, jos sinulla olisi valta ja paljon rahaa?

Tässä vastauksessa saa varmaan unelmoida villisti. Hankkisin yhdistykselle oman suuren ja merikelpoisen purjeveneen ja kapteenin sille!

Sillä seilaisimme alkuun Suomen suurilla sisävesillä. Sitten tekisimme kunnon kesäreissun kiertäen Itämeren satamakaupunkeja.

Intiaanikanootillakin voitaisiin kyllä vesiseikkailut aloittaa. ■

Hätäilmoituksen voi nyt tehdä viittomakielellä

Kesäkuussa alkoi uusi kokeilu, jossa hätäilmoituksen voi tehdä viittomakielellä. Vuoden kestävän kokeilun tarkoituksena on yhdenvertaisuuden parantaminen.

– Hätäilmoitusta ei ole aiemmin voinut tehdä viittomakielellä, joten kyseessä on täysin uudenlainen palvelu, sanoo Kelan osaamiskeskuksen päällikkö **Mikko Toivanen** tiedotteessa.

Hätäilmoitus tehdään 112 Suomi -sovelluksella, jonka voi ladata sovelluskaupasta.

Palvelu on avoinna maanantaista perjantaihin klo 8–16.

Lisätietoja Kelan verkkosivuilta. ■

Muistoja ennen koronaa: Viittojat-kerhon matka Pietariin

Teksti: Päivi Ahtiainen

Kuva: Päivi Ahtiaisen kotialbumi

Teimme Kuurosokeiden Viittojat-kerhon kanssa 29.8.–1.9.2019 matkan Pietariin. Mielenkiintoisia nähtävyyksiä olivat esimerkiksi ortodoksinen kirkko, erilaiset kaupat, kolmikerroksinen metrosysteemi (Helsingissä yksi-kerroksinen), erilaiset rakennukset ja puistot. Pietarissa oli myös maukkaat ruoat.

Torstaiamuna bussi lähti Tampereelta kohti Lahtea, josta noukimme neljä matkustajaa kyytiin. Vihdoin matka kohti Pietaria saattoi alkaa. Matkan varrella pysähdyimme tauolle Ittin kohdalla. Tauon jälkeen lähdimme ajamaan Kouvolan kautta kohti rajaa, jossa pysähdyimme syömään. Turvataarkastuksissa hujahti noin puolitoista tuntia. Sitten pääsimme ylittämään rajan Venäjän puolelle. Ylitettyämme sen oli yksi tauko ennen määräkohdetta.

Ismo kommentoi, että tiet ovat paljon paremmassa kunnossa kuin 2000-luvulla. Yllätyimme, miten hienossa

kunnossa oli uusi moottoritie. Oli viihtyisää matkustaa kyydissä ja katsella maisemia ikkunoista, kun kyyti oli sujuva. Iltapäivällä saavuimme Moskova-hotelliin ja kirjauduimme sisään. Hotelli oli iso ja siistissä kunnossa. Se oli noin neljän tähden arvoinen.

Saatuamme tavarat huoneisiin ja puhdistettuamme matkan pölyt yltämme menimme hotellin alakertaan, jossa oli tarjolla seisova pöytä täynnä venäläistä ruokaa. Saimme itse keräillä erilaisia ruokia ja maistella. Ruoka oli erittäin herkullista, ja ei ollut mitään valittamista. Ismon mielestä ruoan taso on parantunut viime kerrasta, ja se oli maistuvaa.

Ruokailun jälkeen lähdettiin ulkoilemaan. Kävelimme tunnetulla Nevski Prospekti -kävelykadulla. Sää oli erittäin hyvä ja lämmin. Kävelykatu on yli 100 vuotta vanha ja 4,5 kilometriä pitkä. Katselimme nähtävyyksiä kävelykadun varrelta ja palasimme hotellille.

Perjantaina aamupalan jälkeen lähdimme kiertoajelulle, joka kesti neljä tuntia. Näimme paljon nähtävyyksiä ja välissä kävimme matkamuistomyymälässä shoppailemassa. Kiertoajelu

Kuurosokeiden Viittojat-kerho teki matkan Pietariin 2019.

R y h m ä k u v a s s a ovat Maritta Oksanen, Rauli Jalo, Seppo Kamppinen, Tuula Korsbäck, Jan Korsbäck, Päivi Ahtiainen ja Ismo Ahtiainen.

oli onnistunut, ja opas oli hyvä. Palatuumme hotellille kukin lähti syömään mihin halusi, ja loppuilta oli vapaa.

Lauantaina nautimme jälleen keran herkullisen aamupalan. Sen jälkeen lähdimme tutustumaan Pietariin. Suuntasimme metrolle, joka kuljetti meidät lisäksi kirkolle. Se oli erittäin suuri, kaunis, upea ja arvokas vanha paikka. Kirkon sisällä oli paljon taidetta esillä. Olimme lähdössä kahville, kun huomasimme, että siellä ruokailun ruoat olivat edullisia ja maukkaita. Päätimme, että jäämme saman

tien syömään. Meille tarjottiin herkulliset ruoat Angle-hotellissa. Paikka oli erittäin hieno. Ruokailun päätteeksi lähdimme kävelyille. Kävimme muun muassa Nevski Prospekt -kävelykadulla. Sen varrella oli paljon mielenkiintoisia ja hyviä kauppoja.

Kävimme pienellä porukalla myös tutustumassa tarkemmin metrolaan. Kolmannessa kerroksessa oli vanha tunnelma ja vanhat metrot. Käytävät olivat upeat ja vanhanaikaiset. Niissä saattoi aistia sen ajan tunnelmaa. Kävimme pienellä ajelulla, istuimme

metrossa reitin loppuun ja palasimme takaisinpäin. Illan päätteeksi kokoonnuimme hotellimme kahdeksannessa kerroksessa ja vietimme iltaa yhdessä.

Sunnuntaina aamupalan jälkeen oli aika sanoa hyvästit Pietarille ja aloittaa pitkä matka kohti Suomea. Rajalla jouduimme ottamaan myös laukut rajavartioston tutkittavaksi. Lopulta pääsimme rajan yli. Suuntasimme kohti Vaalimaata, jossa pysähdyimme vielä rajan lähellä oleviin marketteihin. Ihan vieressä sijaitsi taukopaikka. Suuntasimme syömään ravintola Rajahoviin. Minun johdollani muistimme kuljettajaa lahjalla kiitoksena kuskin työstä. Hän kuljetti meidät turvallisesti Pietariin ja takaisin. Kuski oli yllättynyt ja iloinen. Matka jatkui kohti Lahtea,

jossa kyydistä poistui neljä matkustajaa. Lopulta saavuimme illalla Tampereelle.

Olin matkajohtajana ja oli erittäin mukava vetää reissua. Matka oli hauska ja mahtava. Suuret kiitokset kaikille kanssamatkustajille reissusta. Se oli erittäin viihtyisä! Ismon mielestä matka oli mukava. Olisi voinut olla vähän suurempi ryhmä, mutta näinkin oli mukavaa. Uudistukset olivat positiivinen ja iloinen yllätys.

Viittojat-kerholla oli suunnitteilla seuraava matka Kalajoelle, mutta koronan vuoksi se peruttiin. Emme toistaiseksi ole suunnitelleet mitään reissuja koronaviruksen asettamista haasteista johtuen. ■

Tietovisa

1. Mitä korona tarkoittaa, kun puhutaan koronaviruksista?
2. Mikä on Suomen vanhin painettu kirja?
3. Mitä järveä kutsutaan Kainuun mereksi?
4. Missä kunnassa on Värikallion kalliomaalaukset?

5. Mikä kuuluisa luola on lähellä ranskalaista Montignacin kylää?

Tietovisan on laatinut Eetu Seppänen. Vastaukset löytyvät ilmoitusten lopusta sivulta 27. ■

Osatyökykyisille töitä

Suomen hallitus teki kevään puoliväliriihessä päätöksiä, joilla se pyrkii nostamaan työllisyysastetta. Yhtenä työllisyystoimenpiteenä hallitus on päättänyt parantaa kaikkein vaikeimmassa työmarkkina-asemassa olevien osatyökykyisten tilannetta. Esimerkiksi vamma tai sairaus voi heikentää työkykyä.

Hallitus perustaa tehtävää hoitamaan erityistehtäväyhtiön nimeltä Välittäjä Oy. Se palkkaa osatyökykyisiä töihin ja tarjoaa myös koulutusta ja tukea avoimille työmarkkinoille siirtymiseen. Tavoitteena on, että osatyökykyiset

voisivat työllistyä lopulta muun työnantajan palvelukseen.

Hallituksen esitys uudeksi erityistehtäväyhtiöksi on tarkoitus antaa vuoden 2022 talousarvioesityksen yhteydessä. Yhtiötä aiotaan pääomittaa Suomen kestävän kasvun ohjelmasta 20 miljoonalla eurolla. Tämän lisäksi valtiontalouden kehyksistä varataan sille rahaa valtionavustuksena 10 miljoonaa euroa vuodessa.

Lähteet: Työ- ja elinkeinoministeriö, valtioneuvosto, THL ■

Kansaneläkelaitoksesta annettua lakia muutetaan

Sosiaali- ja terveysministeriö kertoo tiedotteessaan, että kesäkuussa voimaan tulevan lakimuutoksen tarkoituksena on päivittää Kansaneläkelaitoksen (Kela) tehtäviä ja organisaatiota koskevat säännökset vastaamaan nykytilaa. Lisäksi lakiin lisätään mahdollisuus toimittaa Kelan etuuksia koskevat päätökset asiakkaalle

sähköisesti, jos asiakas niin haluaa. Kelan tehtäviä ja organisaatiota koskevat säännökset ajantasaisesti. Muutoksien tarkoituksena on turvata sen toiminnan ajantasaisuus ja tehokkuus. ■

Kuurosokeiden tiedonsaantia kehittämässä

Teksti: Heidi Häyrynen
Kuva: Suomen Kuurosokeat ry:n kuva-arkisto

Suomen Kuurosokeat ry:ssä herättiin 1980-luvulla siihen, että osalla kuurosokeista tiedonsaanti oli heikkoa. Esimerkiksi taktiiliviittojat olivat tiedonsaannissa usein lähipiirinsä varassa. Yhdistys päätti palkata tiedottajan, jonka tehtävänä oli kuurosokeiden tiedonsaannin kehittäminen.

Tehtävään valittiin 1987 **Heli Reinikainen**. Hän kehitti tiedotusta ja perusti 1988 uutena julkaisuna Kuurosokeiden Uutislehden. Pian huomattiin, että yhden hengen tiedotus ei kuitenkaan ollut enää riittävä. Tiedottajan avuksi palkattiin osa-aikainen toimittaja. Tehtävässä aloitti 1988 maaliskuussa **Raili Karisaari** (sukunimi taloon tullessa Kupi). Hänen päätyönään oli Uutislehden toimittaminen painettuna ja pisteillä. Selkokielineen lehti ilmestyi joka viikko. Karisaari kertoo, että työtehtävä oli mielenkiintoinen ja toisaalta vaativa.

– Uudenlainen lukijakunta oli valtava haaste, sillä minulla ei ollut mitään kokemusta kuulonäkövammaisista ja mitä tietoa kuurosokeat tarvitsevat. Toimittajan työkin oli uusi. Olin sitä ennen kirjoittanut freelancerina juttuja paikallislehtiin. Siitä se kuitenkin alkoi pikkuhiljaa rakentumaan.

Uutislehti oli lyhyt katsaus kotimaan ja maailman tapahtumiin. Lisäksi siinä käsiteltiin sosiaalialan asioita. Lehteen koottiin ajankohtaisia tapahtumia, joista haluttiin kuurosokeiden olevan selvillä. Aiheet vaihtelivat vaa-leista koulujen päättäjäisiin. Uutislehdessä julkaistiin myös leiri- ja kerhoilmoituksia sekä jonkin verran kuurosokeiden omia kirjoituksia. Palautteita ja ideoita lehteen tuli sekä kuurosokeilta että työntekijöiltä. Myöhemmin Uutislehdestä alettiin tuottaa myös äänite ja sähköinen versio.

Tiedotustoiminta laajenee

1990-luvulla lehtitoimintaa kehitettiin edelleen. Raili Karisaari oli vakinaistettu 1989 ja samalla hänen toimenkuvaansa oli laajennettu koskemaan myös muita tiedotuksen tehtäviä. Hän

muistoja eri vuosikymmeniltä

kirjoitti juttuja myös Tuntosarveen, jota kehitettiin selkokieliseksi aikakauslehdiksi. Tuntosarvi oli ilmestynyt alun perin mustavalkoisena, mutta siihen päätettiin ottaa lisäväri ilmettä tuomaan. Myös kuvia julkaistiin. Lehdessä kerrottiin kuurosokeiden toiminnasta ja siihen käännettiin kuurosokeiden ulkomaisia juttuja.

Julkaisuja lisättiin sitä mukaa, kun niille oli tarvetta. Eri julkaisut palvelivat

hieman eri lukijaryhmiä. Karisaaren vastuulle tulivat uutena jäsenkirje ja Satakieli-lehti. Tiedotemuotoista jäsenkirjettä tehtiin jäsenille ja Satakieltä yhteistyökumppaneille. Satakieli oli nelivärinen tabloidi, joka ilmestyi keran vuodessa printtiversiona. Se nousi yhdeksi yhdistyksen tärkeimmistä tiedotusjulkaisuista.

– Sitä painettiin ja postitettiin yhteistyökumppaneille ja jaettiin messuilla.

Raili Karisaari
työskenteli toimittajana.

Satakielessä kerrottiin yhdistyksen toiminnasta ja sen tarjoamista palveluista sekä kuurosokeudesta, kuurosokeiden tarvitsemista palveluista ja apuvälineistä. Lähinnä ajateltiin rahoittajia, kuntien päättäjiä ja sellaisia, Karisaari kertoo.

Monet julkaisut pitivät tiedotuksen kiireisenä. Lehdistä tehtiin useita eri versioita, jotta tavoitettiin mahdollisimman moni kuurosokea henkilö. Tuntosarvesta tehtiin parhaimmillaan viisi eri versiota: printattu lehti, pistever-sio, äänite, viittomakielinen video sekä ruotsinkielinen versio. Lehtityön lisäksi Karisaaren yksi mielityö toimittajana oli myös valokuvien ottaminen. Hän oli työskennellyt aiemmin valokuvausalalla. Karisaari ottikin alkuvuosi-naan paljon valokuvia erilaisista tilanteista ja tapahtumista ja sai koottua yhdistykselle ison kuva-arkiston.

Tietokoneet mullistavat työn-teon ja tiedonsaannin

Toimitustyön välineet kehittyivät Karisaaren työuran aikana huimasti. Vielä uran alkuaikoina työ oli hidasta ja siihen kuului monia työvaiheita. Karisaari kirjoitti jutut kirjoituskoneella A4-paperille ja vei ne Näkövammaisten kirjapainoon ladottavaksi. Paino teki raakaladonnan ja palautti jutut Karisaarelle oikoluettavaksi ja korjattavaksi. Sen jälkeen paino korjasi tekstit, teki lopullisen ladonnan ja palautti lademat liuskoina Karisaarelle. Hän teki liuskoista leikkaa-liimaa-menetelmällä taittomallin, jonka hän

palautti kirjapainoon asemoitavaksi ja painettavaksi.

1990-luvulla yhdistykseen saatiin tietokoneet. Karisaari sai omansa ensimmäisten joukossa. Tietokoneiden ansiosta työnteko nopeutui, kun monta lehden teon työvaihetta jäi pois. Työtä helpottivat myös taitto-ohjelmat, jotka otettiin tuolloin käyttöön. Materiaalin sai nyt lähettää valmiina painoon. 2000-luvulla tekniikka eteni harppauksittain, ja myös kuurosokeat hyötyivät kehityksestä.

– Kuurosokeiden tiedonsaanti kehittyi tuona aikana valtavasti. Tuli sähköinen viestintä ja kännykät ja pistenäytöineen. Ymmärrän, että Uutislehden merkitys tiedonsaantikanavana väheni ratkaisevasti. Tieto tuli sähköisenä ja kuurosokeat oppivat käyttämään sähköisiä viestintälaitteita. Tuli pistenäytöt ja elektroniset puheet. Se oli valtava harppaus, Karisaari muistelee.

Yhteiskunnan näköalapaikalla

Tiedotus työskenteli Karisaaren aikaan Helsingissä keskustuimistossa, joka sijaitsi Näkövammaisten keskusliiton tiloissa Mäkelänkadulla. Samoissa tiloissa työskentelivät myös taloushallinto, toiminnanjohtaja ja palkanlaskija. 1996 yhdistys vuokrasi tilat Uudenmaankadulta ja viipyi siellä muutaman vuoden. Sieltä keskustuimisto muutti Näkövammaisten Keskusliiton Iiris-taloon, joka valmistui Itäkeskukseen 2004.

Karisaari pääsi seuraamaan

yhdistyksen toimintaa näköalapaikalta. Työyhteisö oli innostava ja työ mielenkiintoista.

– Pääsin myös kohtalaisen hyvin tutuksi kuurosokeiden kanssa. En saanut koskaan viittomatason A-tasoa suoritettua, mutta osasin sormiaakokset ja jonkin verran viittomia. Oli jotenkin huikeaa saada kohdattua kuurosokea henkilö. Sormitin kämmeneen henkilölle, joka ei näe, eikä kuule. Monet innostuivat käden puristuksesta, kun he tunsivat, kuka siellä on. Työyhteisö oli hirveän motivoiva ja hyvin yhtenäinen. Teimme yhdessä töitä kuurosokeiden hyväksi ja kuurosokeiden olojen parantamiseksi. Koko ajan tapahtui kaikenlaista ja seurattiin ihmisten tarpeita.

Karisaari kertoo, että alkuaikoina keskustuimistolla jokainen työntekijä osallistui kuurosokeiden leireille oman työnkuvansa mukaisesti. Toimittajana hän teki kaikista tapahtumista aina jutun. Karisaari osallistui muun muassa Kuortaneen urheiluopiston liikuntaleirille ja Laajavuoren laskettelleirille. Mukava tapahtuma oli myös kuurosokeiden kulttuurileiri Punkaharjulla 2001. Karisaari järjesti yhdessä tiedottaja **Katri Pyykön** kanssa leirin osana kuurosokeiden taidenäytelyn Punkaharjun vanhalle asemalle.

Yksi työuran kohokohdistista oli Helen Kellerin maailmankonferenssi Tampereella 2005. Tapahtumaan valmistauduttiin yhdistyksessä koko edeltävä vuosi. Tiedotus teki konferenssia

varten erilaisia materiaaleja, kuten englanninkielinen Satakieli-lehden. Karisaari pääsi konferenssissa myös tekemään haastatteluja ja valokuvamaan. Parhaita työmuistoja hänelle onkin jäänyt kaikista niistä tilaisuuksista, joissa sai olla kuurosokeita tapaamassa ja toimittajana töissä.

– Kaikki yksittäiset tapahtumat kuurosokeiden kanssa ja yksittäiset haastattelut jäivät kyllä mieleen haastavina ja mielenkiintoisina. Jokaisesta näistä ihmisistä jäi minulle henkilökohtainen muisto, hän kertoo.

Raili Karisaari jäi eläkkeelle 2010. Eläkepäivillään hän on harrastanut muun muassa laitesukellusta ja vedenalaisia valokuvausta.

Jaa muistosi yhdistyksestä

Tuntosarven toimitus kerää muistoja Suomen Kuurosokeat ry:n toiminnassa mukana olleilta. Valikoituja tekstejä julkaistaan juhlavuonna Tuntosarvessa. Tekstin voi lähettää toimitukselle osoitteeseen: viestinta@kuurosokeat.fi

Postiosoite: Viestintä, Suomen Kuurosokeat ry, Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere. Liitä kirjekuoreen mukaan myös yhteystietosi. ■

Vammaisfoorumin ensimmäinen Murtaja-palkinto Aleksi Kirjoselle

Vammaisfoorumi jakoi kesäkuussa Murtaja-palkinnon ensimmäistä kertaa. Palkinnon tarkoituksena on positiivisella tavalla huomioida tekoja, joilla on murrettu esimerkiksi vammaisuuteen liittyviä asenteita tai esteitä vammaisten henkilöiden osallisuuden tieltä.

Palkinnon saajaksi sai kuka tahansa ehdottaa toimijaa tai tahoja, joka on edistänyt vammaisten henkilöiden oikeuksia ja niiden toteuttamista yhteiskunnassa, nostanut vammaisuuteen, esteettömyyteen ja saavutettavuuteen tai yhdenvertaisuuteen liittyviä kysymyksiä näkyville tai edistänyt merkittävästi vammaisten henkilöiden asemaa Suomessa tai kansainvälisesti. Vammaisfoorumi sai kaiken kaikkiaan 128 ehdotusta Murtaja-palkinnon saajaksi.

Vammaisfoorumi palkitsi ensimmäisellä Murtaja-palkinnolla somevaikuttaja, ex-paraurheilija ja yrittäjä **Alexi Kirjosen**. Palkinnon perusteluissa todetaan, että Kirjonen on positiivisella asenteellaan ja esimerkillään edistänyt vammaisten henkilöiden asemaa yhdenvertaisina yhteiskunnan

jäsenenä. Aleksi on sosiaalisessa mediassa huikeilla videoillaan ja päivityksillään tuonut esille sen, että mitä vain voi tehdä, kun keskittyy mahdollisuuksiin, ei rajoitteisiin. Tämä antaa valtavaa vertaistukea muille.

– Aleksi on saanut suuren seuraajajoukon sosiaalisessa mediassa ja tuonut vammaisuutta näkyväksi sekä vaikuttanut positiivisesti asenteisiin vammaisia henkilöitä kohtaan, toteaa Vammaisfoorumin puheenjohtaja **Sari Kokko**.

Alexi Kirjonen on positiivisesti yllätynyt saamastaan tunnustuksesta.

– Hyvältä tietysti tuntuu. Vähän erilaista, kun saa vammaiskentän sisältä tunnustusta. Moni on huomionut ja kokenut työn tärkeänä. Omalla esimerkillä voin näyttää esteettömyyden tärkeyttä. On yritetty murtaa erilaisia esteitä ja ennakkoluuloja sekä kannustaa omiin unelmiin.

Lähde: Vammaisfoorumi ■

Kuurosokeiden kerhot

Tampere

Aika: ti 24.8. klo 13.15–16.
Paikka: Museokeskus Vapriikki, osoite Alaverstaanraitti 5, Tampere.

Aihe: Tutustutaan Vapriikin Ritarit-näyttelyyn.

Hinta: ilmainen (kahvila omakustanteinen)

Saavutaan museolle omilla kyydeillä. Kokoontuminen Vapriikin aulassa klo 13.15. Saamme oman opastetun kierroksen Ritarit-näyttelyyn. Opastus alkaa klo 13.30, ja se kestää noin tunnin. Näyttelyssä on myös kosketeltavia esineitä.

Kierroksen jälkeen voi omatoimisesti tutustua kaikkiin muihin näyttelyihin, joita ovat muun muassa postin historia, kivimuseo, Tampere 1918, jääkiekkomuseo, lelumuseo, jne. Voi myös mennä istumaan Vapriikin kahvilaan.

Yleistulkkausta ei ole. Tilaa oma tulkki mukaan. Ilmoittaudu to 19.8. mennessä Aarnelle sähköpostilla aarnepi88@gmail.com ja tekstiviestillä 045 619 0685

Viittojat-kerho

Kerho järjestää retken Eräjärvelle. Tule mukaan tutustumaan yhdistyksen omaan mökkiin!

Aika: 4.9. klo 10.30–19.00

Paikka: Tuulantie 34, Eräjärvi

Retken omavastuu 10 euroa sisältää: ruoka, grillaus, kahvipulla. Yhteiskuljetus Tampereelta järjestetään, jos mukaan ilmoittautuu pitkämatkalaisia.

Ilmoittaudu 14.8. mennessä Päiville: paivi.ahtiainen60@gmail.com tai 050 384 8960 (tekstiviestit, WhatsApp) tai Paulalle: paula.laht@hotmail.com tai 050 554 7619 (tekstiviestit, WhatsApp). Ilmoittautuessa kerro ruokavalio ja tuleeko mukaasi tulkki.

Satakunta

Kerho pidetään 8.9. klo 12–15 Yhteisökeskus Otavassa. Osoite: Otavankatu 5B, Pori. Alakerrassa oleva huone on nimeltään kesäloma. Rakennuksessa on hissi.

Lounas klo 12.00, jonka jälkeen jatkamme kerhoa. Kerhoon tule luennoimaan Suomen Kuurosokeat ry:stä palveluasiantuntija Marjatta Puromäki.

Ilmoittautumiset 31.8. mennessä. Kerro myös tieto ruokavaliostasi, ja

tuleeko mukanasasi tulkki tai avustaja. Lisätiedot Sainilta: sähköposti saini.lepisto@gmail.com tai puh. 0400 532 413. Tervetuloa mukaan toimintaan! Kesäterveisin Saini.

Tapahumat

Kuurosokeiden hengellinen leiri

Leirin teema: Minun taivasmatkani

Aika: 28.–30.9.2021

Paikka: Oulu, seurakunnan uusi leirikeskus Loisto. Osoite: Isoniementie 510, Kello. Etäisyys Oulun asemalta noin 27 km.

Hinta kuurosokeille: 50 euroa, sisältää majoituksen, täysihoidon ja ohjelman.

Majoitustilat: 2–4 hengen huoneita, huoneissa wc ja suihku.

Leirillä mukana vertaisohjaajat Oulun kuurojenpappi Sari Timonen, diakonissa Anne-Mari Kyllönen sekä kuurojenpappi Maria Lindberg ja palveluasiantuntija Anne Ylitalo.

Matkojen omavastuu halvimman julkisen kulkuvälineen mukaan 20 euroa. Yhteiskuljetus järjestetään Oulusta leiripaikalle. Tarkempi ohjelma aikatauluineen lähetetään ilmoittautuneille

Sitovat ilmoittautumiset Anne Ylitalolle 8.9. mennessä: anne.ylitalo@kuurosokeat.fi, puh. 0400 581 658

Hyvä tietää -luennot

Luennot toteutetaan yhteistyössä seurakunnan ja Kuurojen Liiton kanssa.

Aika ja paikka: Oulun keskustan seurakuntatalo perjantaisin 10.9, 22.10, 19.11. ja 3.12. Osoite Isokatu 17. Tilaisuudet alkavat kahvituksella klo 9.30, luento klo 10–12 teemoineen. Tarkemat teemat ilmoitetaan myöhemmin.

Viittomakielinen vanhusjuhla kuulonäkövammaisille perjantaina 8.10. Vanhusten viikon teema on Luonto antaa voimaa.

Hyvää kesää! Anne Ylitalo, palveluasiantuntija

Webinaari: OmaKanta-palvelu tutuksi

Aika: torstai 12.8. klo 13–15

Asiantuntijana Mirva Nättiäho ja Satu Räsänen, Kela, Kantapalvelut

Paikka: Microsoft Teams

Esittely: Mitä kaikkea tietoja löytyy OmaKannasta ja miten sitä käytetään? Tule seuraamaan asiantuntijoiden

esitystä. Tilaisuudessa voi myös esittää kysymyksiä.

Tulkkaus viittomakielelle järjestetään etänä. Ilmoittaudu 10.8. mennessä järjestöohjaajalle: milla.lindh@kuurosokeat.fi tai 040 774 9207. Lähetän linkin tilaisuuteen ilmoittautuneille tilaisuutta edeltävänä päivänä.

Kommunikaatio-palvelut

Ke 18.8. kello 14–16. Ohjausta avustajille, omaisille tai lähiverkostolle?

Keskustelutuokio kommunikaatio-palveluista ja erilaisista menetelmistä sekä teidän toiveistanne ohjauksen sisällöistä. Voi osallistua paikan päällä yhdistyksen Helsingin aluetoimistolla (Marjanientie 74, Helsinki) tai Teams -etäyhteydellä. Ilmoittautuminen 16.8. mennessä.

Ma 23.8. kello 14–15. Etäluento: Kuvailun monet keinot

Tule kuuntelemaan, miten erilaisissa tilanteissa voidaan käyttää apuna kuvailun menetelmiä. Keskustelussa mukana kommunikaatiopäällikkö Riitta Lahtinen ja kommunikaatiotyöntekijä Sanna Nuutinen. Teams -linkki lähetetään ilmoittautuneille päivää ennen tilaisuutta. Ilmoittautuminen 20.8. mennessä.

Ke 8.9. kello 13–16. Kommunikaatiopiiri lähtee tutustumaan IHME Helsinki 2021 -tuoksuteokseen Tuomionkirkon Kryptaan. Lisätietoa teoksesta verkossa: ihmehelsinki.fi. Ilmoittautuminen 31.8. mennessä.

Ma 20.9. klo 14–15. Etäluento: Ympäristön hahmottaminen arjessa

Minkälaisia tapoja meillä on liikkua ja toimia tutussa ympäristössä? Entä mitä tarkoittaa, kun puhutaan lähitilasta ja laajasta tilasta? Näistä sekä erilaisista keinoista puhutaan luennolla. Keskustelulähtöisesti aihetta avaavat Riitta Lahtinen ja Sanna Nuutinen. Ilmoittautuminen 16.9. mennessä. Teams-linkit lähetetään 17.9.

Lisätiedustelut ja ilmoittautumiset: sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi

Tomu-kurssit

Kuulonäkövammaiset nuoret

Ajankohta: 2.–5.9.

Paikka: Kuortaneen Urheiluopisto

Kohderyhmä: 12–17-vuotiaat kuulonäkövammaiset nuoret. Mukaan voi osallistua yksi 12–17-vuotias sisarus. Mahdollisuus tavata muita kuulonäkövammaisia nuoria ja heidän sisarusiaan. Kurssilla käsitellään yhdessä

kuulonäkövamman vaikutuksia arjessa jaksamiseen. Kurssilla tutustutaan erilaisiin harrastusmahdollisuuksiin ja tehdään toiminnallisia harjoituksia kuulemisesta ja näkemisestä sekä kommunikaatiosta.

Haku kurssille päättyy 4.8.2021

Nuoret aikuiset miehet (uusi ajankohta)

Ajankohta: 28.9.–1.10.

Paikka: Kiipula

Kohderyhmä: 18–40-vuotiaat kuulonäkövammaiset miehet.

Tutustutaan vertaisten kanssa erilaisiin harrastusmahdollisuuksiin. Käsitellään kuulonäkövamman vaikutuksia arjessa jaksamiseen ja pohditaan tulevaisuuden mahdollisuuksia.

Haku kurssille päättyy 25.8.2021.

Kuulonäkövammainen lapsi perheessä

Ajankohta: 8.–10.10.

Paikka: Peurunka, Laukaa

Kohderyhmä: Perheet, joissa on alakouluikäinen (esikoulu-6.luokka), kuulonäkövammainen lapsi, tai lapsi, jolla on kuulokojeet ja haasteita

näkemisessä. Lapsi kuuluu yleisopetuksen piiriin; hän voi opiskella pienryhmässä, erityisluokassa tai osa oppiaineista voi olla yksilöllistettyjä.

Mahdollisuus jakaa tietoa vertaisryhmissä ja nauttia kylpylän palveluista. Ohjelmassa ajankohtaista tietoa näkemisestä ja kuulemisesta, kommunikaatiosta ja erilaisista tukipalveluista. Lisäksi toiminnallista ohjelmaa.

Haku kurssille päättyy 6.9.2021.

Mielen ja kehon hyvinvointikurssi senioreille

Ajankohta 5.–8.10.

Paikka: Lohjan Spa, Karjalohja

Kohderyhmä: Yli 60-vuotiaat, joilla on kuulo- ja näkövamma. Pohditaan vertaisryhmässä ikääntymisen vaikutusta elämään, ja kuinka saada arkeen uutta sisältöä. Käydään myös läpi ikäihmisille tarkoitettuja palveluja ja apuvälineitä.

Haku kurssille päättyy 5.9. Hakeminen sähköisesti tai lähetä paperinen hakemus osoitteeseen: Suomen Kuurosokeat ry, Taru Kaaja, Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.

Linkit sähköisiin hakemuksiin Suomen Kuurosokeat ry:n kotisivuilla.

Yhteyshenkilö: Kurssisuunnittelija Kaisa Surakka, 040 545 0438 (myös tekstiviestit ja WhatsApp), kaisa.surakka@kuurosokeat.fi Tavoitettavissa maanantai-keskiviikko.

ICT-koulutus

Oletko sinä tai onko lähipiirissäsi henkilöitä, jotka pyrkivät mukaan digitaaliseen maailmaan ja opettelevat tietokoneen käyttöä, mutta näön ja kuulon heikentyminen tuottavat ongelmia? Nämä henkilöt voivat hyötyä palveluistamme ja heidät kannattaa ohjata ottamaan yhteyttä, niin voimme yhdessä miettiä osallistumisesta ICT-koulutukseemme.

Syyskuussa järjestämme Tietokoneen peruskäyttöä aloittelijoille -koulutusviikon 6.–10.9. (viikko 36). Se on suunnattu puheella kommunikoiville henkilöille. Koulutus tapahtuu Suomen Kuurosokeat ry:n tiloissa Toimintakeskuksen omassa koulutustilassa, Tampereen Hervannassa osoitteessa Virtainpolku 4.

Opetusta on päivittäin klo 9–16, välissä lounas ja iltapäiväkahvi. Pidemmän matkan takaa tulevien on myös mahdollista majoittua maanantaista perjantaihin. Oppilaille kuuluvat myös päivällinen, iltapala ja aamiainen.

ICT-koulutus korvaa oppilaille matkat

yleisillä kulkuneuvoilla kotoa Toimintakeskukselle ja takaisin. Opetus, majoitus ja ruokailut ovat oppilaille maksuttomia. Maskin käyttö on pakollista. Tarjoamme oppilaille maskit. ICT-koulutustilassa on käytössä induktio. Opetus tapahtuu pienryhmässä. Otamme mukaan 4–5 oppilasta.

ICT-koulutusviikon sisältö:

Tutustumme tietokoneen osiin ja toimintonäppäimiin, tietokoneessa oleviin ohjelmiin (Windowsin apuohjelmat, Windows Luetus, sähköpostiohjelmat) ja opettelemme tietojenkäsittelyn termejä. Oppilaiden on hallittava näppäimistö auttavasti. Mukaan voi tuoda oman kannattavan tietokoneensa, jossa on Windows 10 -käyttöjärjestelmä.

Tiedustelut: ICT-kouluttaja Maarit Patrikainen, 040 5055 719, maarit.patrikainen@kuurosokeat.fi tai ICT-kouluttaja Anne Metsäpuro, 040 761 3302, anne.metsapuro@kuurosokeat.fi

Ilmoittautumiset: ict-koulutus@kuurosokeat.fi, tervetuloa mukaan!

Helsingin Toimintapäivät

Huom! Kaikilla ulkoilupäivillä vetäjänä on Jaana Marttila. Ohjaaja Anita Palo mukana. (Lomasta huolimatta Anita

on mukana to 5.8.). Ei yleistulkkausta. Tilaa oma tulkki tai opas. Saapumis- ja lähtöpaikan osoite samat. Huomioi kellonajat. Ota mukaan oma vesipullo ja desinfiointipullo. Ota myös kasvomaskit, jos käymme sisällä. Elokuussa pari ohjelmaa lisää, niistä tiedotetaan sähköpostissa ja Facebookissa.

Ulkoilupäivä Vantaalla Keravanjoen rannoilla

To 5.8. kello 11–15. Kokoontuminen Tiedepuisto Heurekan parkkipaikalla, Tiedepuisto 1, Vantaa. Reitin pituus on noin 4 km. Mahdollisuus myös lyhyempään noin 2 km reittiin. Lenkin jälkeen voit käydä omatoimisesti Tiedekahvila Heurekassa, jos se on auki. Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ma 2.8.

Ulkoilupäivä Espoossa Järvenperän kotikaupunkipolulla

To 12.8. klo 11–15. Kokoontuminen lasten kulttuurikeskus Auroran luona Järvenperäntie 1–3, Espoo. Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ma 9.8.

Pannu kuumana ja ICT-palvelut

To 19.8. klo 10–12. Osoite: Marjanie-
mentie 74, Helsinki, Itäkeskus. Hel-
singin aluetoimistolla 4. kerroksessa
tai liriksen terassilla. Ohjelmassa yh-
dessäoloa, keskustelua, kahvittelua,

tiedonvaihtoa. Voimme myös antaa
neuvoja erilaisissa asioissa. Mukana
ohjaaja Anita Palo, palveluasiantuntija
Heli Lappalainen sekä ICT-asiantunti-
ja Kimmo Rouvinen ja/tai ICT-päällik-
kö Marko Vainioma. Ota tarvittaessa
oma laitteesi mukaan. Kahvitarjoilu (1
e). Paikalla kaksi yleistulkkiä. Induktio.
Tilaa tarvittaessa oma tulkki. Tervetu-
loa! Tilaisuuden jälkeen voi ruokailla
omakustanteisesti liriksen ravintolas-
sa ja jatkaa ulkoilupäiville. Ilmoittau-
du viimeistään ma 16.8. Anitalle (yh-
teystiedot lopussa) tai Helille: heli.lap-
palainen@kuurosokeat.fi tai puh. 040
553 9069.

Ulkoilupäivä Helsingissä Hietaniemen hautausmaalla

To 19.8. klo 13.30–16.30. Hietanie-
menkatu 20, Helsinki. Ilmoittaudu Ani-
talle viimeistään ma 16.8. Aamupäi-
vällä on Pannu kuumana liriksessä klo
10–12.

Ulkoilupäivä Helsingissä Poliisien kesäkodilla

Ti 24.8. klo 11–17. Länsiulapannie-
mi 6, Helsinki. Ohjelmassa ulkoilua,
pelejä, yhdessäoloa, syömistä, sau-
nomista ja uintia poliisien kesäko-
din saunalla, meren rannalla. Ota mu-
kaan saunavarusteet! Voit ottaa omat
eväät ja grillattavaa. Tilaamme ruo-
kaa paikan päälle esimerkiksi Woltilta.

Voit osallistua tähän ruokatilaukseen (omakustanteinen). Toimintapäivät tarjoaa kahvia, teetä ja mehua. Ilmoit-taudu Anitalle viimeistään ma 16.8.

Yhteystiedot: anita.palo@kuuroso-
keat.fi tekstiviestit tai WhatsApp 040
8377 896 Facebook: Helsingin kuu-
rosokeiden Toimintapäivät.

Sekalaista

Tietovisan vastaukset

1. Kruunu 2. Missale Aboense, Turun
messukirja 3. Oulujärveä 4. Suomus-
salmella 5. Lascaux

Syyskuun Tuntosarvi-lehti

Lehti ilmestyy viikolla 39. Ilmoituk-
set tulee lähettää ma 16.8. mennessä
osoitteeseen viestinta@kuurosokeat.fi

Henkilökohtaista palsta

Julkaisemme kuurosokeiden kirjeen-
vaihtoilmoituksia sekä elämän juh-
lahetkiin ja suruihin liittyviä ilmoituk-
sia. Jos haluat jättää ilmoituksen, kir-
joita otsikoksi "Tuntosarven ilmoitus".
Lähetä ilmoitus sähköpostitse osoit-
teeseen viestinta@kuurosokeat.fi tai
postitse osoitteeseen Suomen Kuu-
rosokeat ry / viestintä Insinöörinkatu
10, 33720 Tampere. ■

Uima-allas ei ole isolle lapselle.

Aarne Pirkolan sarjakuva.

Suomen Kuurosokeat ry täyttää 50 vuotta

Voit tukea toimintaamme itsellesi sopivalla tavalla:

- tule mukaan vapaaehtoistoimintaan
- tee kertalahjoitus
- tee testamenttilahjoitus
- tee merkkipäivälahjoitus
- tee säännöllinen kuukausilahjoitus

Tili: FI56 5541 2820 0125 82, OKOYFIHH

Rahankeräyslupa: RA/2018/719, lupa on voimassa 01.01.2019–
31.12.2021 koko Suomen alueella Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

Kysy lisätietoja Janikalta: janika.lanne@kuurosokeat.fi tai 040-6512511

